

20/12/2014

(i) Printed Pages : 4 Roll No. ....

(ii) Questions : 8 Sub. Code :

8	2	0	4
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	1
---	---	---	---

B.Ed. 1st Semester

1124

SCHOOL MANAGEMENT

(Same for USOL Candidates of 3rd Semester) (In All Mediums)

Paper-IV : Part-A

Time Allowed : Two Hours] [Maximum Marks : 40

(Including Part-B)

Note :— (i) Attempt one question each from Parts I, II and III.

(ii) Part IV is compulsory.

PART—I

1. Discuss the scope of School Administration and explain the principles that lead to a democratic administration. 5+5
2. What are the essential characteristics of School Plant ? Highlight the importance of a school building. 5+5

PART—II

3. Why is it required for teachers to have leadership qualities ? How can we inculcate such qualities in them ? 5+5
4. Explain the functions and types of school time table. 5+5

PART—III

5. What are the advantages of keeping different records in school ? Explain any two important school records. 5+5
6. Discuss the guiding principles for the organization of co-curricular activities. 10

PART—IV

7. Only an effective institutional plan can lead to the achievement of aims of education. Explain. 5
8. Elaborate any five modern trends in Supervision. 5

(हिन्दी माध्यम)

- Note :—** (i) Attempt one question each from Parts I, II and III.
(ii) Part IV is compulsory.

भाग—I

1. स्कूल प्रशासन के क्षेत्र पर चर्चा करो और लोकतांत्रिक प्रशासन के प्रोत्साहक सिद्धान्तों की व्याख्या करो। 5+5
2. स्कूल प्लान्ट की आवश्यक विशेषताएं क्या हैं ? स्कूल की इमारत के महत्व पर प्रकाश डालो। 5+5

भाग—II

3. अध्यापक में नेतृत्व के गुण क्यों होने चाहिए ? हम उनमें से गुण कैसे भर सकते हैं ? 5+5
4. स्कूल की समय-सारणी के कार्यों और प्रकारों की व्याख्या करो। 5+5

भाग—III

5. स्कूल में विभिन्न रिकार्ड रखने के क्या लाभ हैं ? किन्हीं दो महत्वपूर्ण स्कूल रिकार्डों की व्याख्या करो। 5+5
6. सह-पाठ्यचारी गतिविधियों के आयोजन के निर्देशक सिद्धान्तों पर चर्चा करो। 10

भाग—IV

7. केवल प्रभावकारी संस्थागत योजना ही शिक्षा के लक्ष्यों की प्राप्ति कर सकती है। व्याख्या करो। 5
8. निरीक्षण में किन्हीं पाँच आधुनिक प्रवृत्तियों की व्याख्या करो। 5

(पंजाबी अठ्ठाईस)

- Note :—** (i) Attempt one question each from Parts I, II and III.
(ii) Part IV is compulsory.

ਭਾਗ—I

1. ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5+5
2. ਸਕੂਲ ਪਲਾਂਟ ਦੀਆਂ ਆਵੇਸ਼ਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਉੱਪਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ। 5+5

ਭਾਗ—II

3. ਅਧਿਆਪਕ ਵਿੱਚ ਨੇਤ੍ਰਤਵ ਦੇ ਗੁਣ ਕਿਉਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ? ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੁਣ ਕਿਵੇਂ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ? 5+5
4. ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਨੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5+5

ਭਾਗ—III

5. ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ? ਕਿਸੇ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਕੂਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5+5
6. ਸਹਿ-ਪਾਠਕ੍ਰਮੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ—IV

7. ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਯੋਜਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਲਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5
8. ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਆਧੁਨਿਕ ਝੁਕਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5